

Komáromi Öregdiák

A komáromi magyar gimnázium BARÁTI KÖRÉNEK 11. hírlevele

2007. június

IV. évfolyam

2. szám

„A magyar nyelv volt az az erő, amely idevonzott bennünket az ország minden tájáról, biztosította és biztosítja az összetartozás érzését, igényt ébreszt bennünk a találkozásokra. Ezért vagyunk ma itt ilyen szép számban.”

(Dr. Bastrnák Ferenc köszöntőjéből)

NAGYTALÁLKOZÓ – HARMADSZOR

Foto: Holczheimer Árpád

Harmadik nagytalálkozónk kezdetén az alma mater mai diákjai kedves műsorral köszöntötték a megjelent öregdiákokat és vendégeiket, akik ezúttal már zsúfolásig megtöltötték az iskola dísztermét. Egyre többen jönnek el erre az ünnepi találkozóra azok közül is, akik éppen nem jubiláló érettségizők, így lassan teljesül az öregdiákok Baráti Körének azon elképzelése, hogy az éves nagytalálkozón különböző évfolyamokban végzett volt diákok is találkozzanak, ismerkedjenek egymással.

A műsort követően Andruskó Imre igazgató köszöntötte a vendégeket, köztük Komárom város polgármesterét, Bastrnák Tibort, aki ebben a minőségében tavaly édesapjának, idén nagybátyjának adhatja át az Arany Matúra oklevelet; Szigeti Lászlót, a parlament oktatási bizottságának alelnökét, Pannonhalma képviselőjében Pálmai Godofréd atyát, továbbá a budapesti Szent István Gimnázium küldöttségét, élén Becker István mérnökkel, az ottani öregdiákok szövetségének elnökével.

Kettős minőségben köszöntötte Horváth Józsefet, aki egykori igazgatóként adhatta át az Arany Matúra okleveleket az 1957-ben végzett két gimnáziumi osztály diákjainak, majd az iskola volt diákjaként az

1942-ben végzettek között maga is Vas Matúra oklevelet vehetett át Pálmai Godofréd atyától.

Köszöntötte dr. Szénássy Zoltán nyugalmazott tanárt, aki egykori kollégaként dr. Zsombor Miklósné Homma Jolán munkásságáról szól a volt igazgatóról elnevezett terem névadóján, egyúttal ő adja át az Arany Matúra okleveleket a Pedagógiai Iskola 1957-ben végzett növendékeinek.

Ugyancsak köszöntötte a Feszty család jelenlévő tagjait, köztük Feszty Zsolt lelkészt, akit az iskola vezetése arra kért fel, ismertesse Feszty Árpád életművét. E naptól kezdve az iskola felújított díszterme Feszty Árpád világhírű festőművész nevét viseli majd, s ebben a Feszty család leszármazottai messzemenően támogatták az iskola vezetését.

A nap eseményeihez tartozott még Batta György előadása *A szent korona és a magyar jövő* címmel. Hallgatósága az éppen nem osztálytalálkozóra összegyűlt öregdiákokból és érdeklődőkből került ki, akiknek egy része ülőhely híján állva hallgatta végig az érdekes előadást.

A nagytalálkozó alkalmával az iskola második emeletének két tanterme kapott nevet. A biológiai terem, amely korábban a Pedagógiai Iskola egyik tanterme volt, zsúfolásig megtelt volt diákokkal, akik közül Švecné Vörös Ilona is emlékezett szeretett igazgatójukra, dr. Zsombor Miklósné Homma Jolánra. A szemközti díszterem névadóján fellépett a *Gaudium* vegyeskar Stirber Lajos karnagy vezetésével. Iskolánk egykori diákja, a Jókai Mór Alapiskola nyugalmazott tanára csodálatos műsort állított össze erre az alkalomra, melyet a hallgatóság nagy szeretettel és örömmel fogadott.

A nap délutáni része a fiatalabb öregdiákoké volt: többek között 45, 40 és 25 éves osztálytalálkozóak voltak. A nap folyamán 700-nál több volt diákunk találkozott egymással az iskola falai között. ▶

► A jelenlévő volt diákok közül külön köszöntötte az igazgató Kőváry Máriát, aki e falak között érettségizett 1935-ben. A kilencvenéves hölgy megboldogult férje, Sztranyovszky Zoltán ugyanitt érettségizett 1931-ben.

Andruskó Imre meglemlítette továbbá, hogy a Szent István Gimnázium öregdiákjainak tavalyi, éves közgyűlésén Budapesten találkoztak Gaál Tiborral, az Állatorvosi Egyetem docensével, aki iskolánk emlékkönyvét átlapozva döbbsent rá, hogy sok felmenője ugyancsak a mi iskolánkban végzett. A docens úr e többgenerációs – iskolánkhoz kötődő – történetről hírlevelünk előző számában írt részletesen, most számos, családi levéltárunkban található, iskolánk elődje által kiadott dokumentum másolatát hozta el, és bocsátotta iskolatörténeti gyűjteményünk rendelkezésére.

Dr. Gaál Tibor (középen), a mögötte lévő sorban Kőváry Mária a 3. nagytalálkozón

► A budapesti Szent István Gimnázium öregdiákjainak küldöttsége nevében Bekker István szolt az ünnepség résztvevőihöz. Immár második alkalommal vett részt nagytalálkozónkon, s mint mondotta, lopnia kell az elhangzottakból Budapest számára: szellemiséget és gerincet. „Köszönöm, hogy ezt tanítottátok nekünk” – ezekkel a szavakkal zárta rövid, frappáns köszöntőjét.

► A Magyar Szent Korona sokkal több egy egyszerű történelmi emléknél, sugallta előadásában Batta György. A világon egyedüli, csodálatos és mérhető kisugárzása különbözteti meg a közönséges múzeumi tárgytól; s ha jól figyelünk üzenetére, abból a magyar jövőt is kiolvashatjuk.

Az én hazám*

Egy hajdan magyarországi kisvárosban, Rimaszombatan születtem a második világháború idején. A háború után városkánkat elszakították országunktól, majd bezártak minden magyar iskolát. Édesanyám elindult az erdőn, a tilos határon át Magyarországra, hogy olvasókönyvet csempésszen nekem. A könyvet a szíve alá rejtette, titkát nem sutogták ki a falevelek. Az iskolában idegen szavakkal birkóztam, de otthon magyarul olvastunk. „Édesanya szavakkal búvölt, melegt küldte szemsugarán, bizony, sokáig ez a csöpp asszony volt a hazám.” (...)

Amikor ismét átjárható lett az országhatár: kézfogások Tihanyban és Budán Illyés Gyulával, a költőfejedelemmel, aki így bízott: „Rejtsétek el a hazát a lelketekbe, és ne csüggedjete, mert Magyarország lerázza láncát, megint megszólalnak majd mindenfelől a magyar sípok.” És kézfogások magyarokkal a világban, és mindenütt egyazon tapasztalás: „A szavak nem jutnak soha emberig, ha nem viszik magukkal a mosolyt is – a jövőt! – lélektől lélekig.”

S egy napon felragyogott a születésem óta bennem élő örökfény gyöngyöcske, és bevilágította az életemet. Rádöbbsentem, hogy az *én hazám* a *Magyar Szent Korona*, amely híd a magyarság és a Kárpát-medencében velünk élő testvéri lelkek meg az ég között. Örök eszmény, mert szentképeinek sugallata: Tanítsunk és gyógyítsunk! A másik embert nem gyűlölni, hanem segíteni kell!

(*Részletek Batta György Kossuth Rádióban elhangzott vallomásából)

Tisztelt igazgató úr, tanári kar, kedves vendégek, matúraoklevelek várományosai!

Már harmadízben köszönhetem és szívből köszöntöm is a Komáromi Magyar Gimnázium Öregdiákjai és Tanárai Baráti Körének nevében az összegyűlteket, és külön szeretettel köszöntöm az Arany-, Gyémánt- és Vasmatúra-oklevelek várományosait.

Örömmel állapítom meg, hogy az évek számával együtt növekszik az érdeklődés a nagytalálkozó iránt. Ez a találkozó minden itt érettségizett diáknak és iskolánk szellemiségét támogatónak a találkozója, és azoké a vendégeké is, akik élő vagy már elhunyt hozzátartozójuk révén kötődést éreznek ehhez a patinás, nyugodtan mondhatom, külföldön is elismert, nagy múltú gimnáziumhoz. Igen, nagy múltú: 358 éve működő, gazdag történetet maga mögött tudó szellemi műhelyről van szó. Fennmaradását olyan eszközök révén biztosította, mint a jezsuiták, majd a bencések által megalapozott keresztényi erkölcs, az igényes értékrend és a tudománycentrikus oktatás. Ebben a szellemben folytatták működésüket az úgynevezett utódiskolák és a mai gimnázium is. Hangsúlyt helyeztek a magas fokú tudomány oktatásán kívül a nemzet-tudat, a hovatartozás-tudat kifejlesztésére is. Akik kétkednének szavaimban, nézzék meg az aula falán elhelyezett emléktáblát, amely bizonyítéka a diákság 1956-os események kapcsán tanúsított erkölcsi és emberi magatartásának.

A magas fokú oktatás bizonyítékául szolgálnak a tanulók nemzetközi és világvetélkedőkön elért eredményei. És mi teszi még mindezt lehetővé? Az anyanyelven – magyarul – történő oktatás. A magyar nyelv volt az az erő, amely idevonzott mindnyájunkat az ország minden tájáról, biztosította és biztosítja az összetartozás érzését, igényt ébreszt bennünk a találkozó-sokra. Ezért vagyunk ma itt ilyen szép számban. Az anyanyelv az a csodálatos közeg, amelynek segítségével – édesanyánk közreműködésével – a számunkra ismeretlen világot rögzítettük. Ezt a családi módszert váltották fel az iskola tudatosabb és tervszerűbb módszerei. S mivel anyanyelvünk fejlesztését, gazdagítását átvette az alma mater, akarva-akaratlanul vonzalom alakult ki bennünk iskolánk iránt.

Az Öregdiákok és Tanárok Baráti Köre többek között azt tűzte ki céljául, hogy felkutatja iskolánk múltját, és ismerteti jelenét, ezzel cáfolva minden olyan állítást, hogy a magyar iskolák növendékei az államnyelv gyenge ismerete miatt gettóba zárják magukat. Gondoljunk logikusan: az Európai Unió keretében az országhatárok eltűnnek, így a magyar iskolák magas színvonalú oktatása és a világnyelvek elsajátításának lehetősége óriási távlatokat nyit meg diákjaink számára. Tehát igenis van iskoláinknak létjogosultságuk és funkciójuk. Az oktatás és nevelés mindennapi feladatainak teljesítésén kívül az asszimiláció ellenében is hatnak. A mindenki számára hozzáférhető hírlevelünk révén szeretnénk mind szélesebb körben bemutatni

patinás, nagy múltú iskolánk múltbeli és jelenkori tevékenységét, és meggyőzni a szülőket, a nagyszülőket arról: a magyar gyermek számára a legoptimálisabb tanulási lehetőséget a magyar tannyelvű iskola adja. Sokan vagyunk itt, vigyük hát híret alma materünknek, és igyekezzünk gyermekeink, unokáink, esetleg dédunokáink nevelését úgy irányítani, hogy azok természetesnek tartsák: az élethez szükséges műveltségüket anyanyelvükön – magyar tannyelvű iskolában – szerezhetik meg.

A tanári karnak kívánunk sok sikert, kitartást, hogy minél több tökéletesen felkészült, alapos tudással felvértezett, erkölcsileg feddhetetlen öregdiákot adjanak baráti körünknek; hovatartozás- és nemzettudatban eltökélt polgárt kisebbségi társadalmunknak.

Isten áldását kérem minden jó érzésű és felelősségteljesen gondolkodó magyarra.

Dr. Bastrnák Ferenc

(a 3. nagytalálkozón elmondott elnöki beszéd)

► Az egész találkozó alatt szüntelenül volt munkája Slančíkné Bognár Zsuzsa öregdiáktársunknak, aki a találkozóra látogató újabb érdeklődők tagfelvételét intézte, átvette a tagdíjakat a korábban jelentkezett tagtársaktól, s kiadta nekik a már elkészült, névvel és a szervezet emblémájával ellátott tagsági kártyákat – kimaradván így a nap örömteli eseményeiből. Köszönjük, hogy ezt a munkát magára vállalta, s reménykedünk, hogy egy kicsit kárpótolta őt a szervezetünk iránti fokozott érdeklődés.

„Víg legyen szívünk ma, ne nézze folyton, hogy mi lesz ezután.”

2007-et írunk. Elfog az izgalom. Idén esedékes férjem, Horváth József érettségi találkozója. A 65 éves! A gimnázium igazgatójaként évtizedeken át ő volt a szervezője és házigazdája ezeknek az ünnepi együttléteknek. Betegsége miatt én veszem át a stafétabotot. Az összejövetelt meg kell tartani! Mikor is lesz a nagy nap? Június 2-án. Megkezdődnek az egyeztetések. Milyen jó, hogy a korábbi találkozók gondosan egybegyűjtött irataira támaszkodhatok! Nyomozok, telefonálgatok, érvényesek-e még a címek. És a fájdalmas szembesülések: milyen sokan haltak meg az utolsó öt évben! Többen járóképtelen betegek, akiknél a lélek még kész volna, de a test már erőtlenségre. Hiába, idősök vagyunk már, 85 éves kor körül minden találkozás hatalmas kincs. Éppen ez ad újult erőt és lendületet, hogy folytassam a szervezést, egyeztetéseket a készséges Andruskó igazgató úrral, a sok segítséget nyújtó Erzsike titkárnővel és a munkámat támogató Öregdiákok Szövetségével.

Még csak április van, de már elküldöm a meghívókat. Elegendő időt kell adnunk a testi-lelki felkészülésre, erőgyűjtésre, hogy bár bottal, tolókocsiban, kísérővel vagy akár délcegen egyedül, párban, de minél többen eleget tehessenek a felszólításnak: gyertek, gyertek, nagyon várunk benneteket! Az eredmény: az 1942-ben végzett 79 fős A-B osztályból 15-en jelzik jöveteli szándékukat. Ekkor jön az újabb izgalom. Csak mindnyájan el tudjanak jönni, ne betegedjenek meg addig, mi is férjemmel egészségesen kitaratsunk a nagy napig.

Végre elérkezett! Az időjósok ijesztgetése ellenére ragyogó napsütéssel, szép idővel. Az égiek is velünk vannak, köszönjük szépen. Családtagjaikkal együtt 12-en érkeztek.

Nagyon kellemes, jó hangulatban több órát töltöttünk a 65 éves érettségi találkozón. Először Andruskó Imre igazgató úr és a pannonhalmi főapát megbízottja, Pálmai Godofréd atya köszöntött bennünket, és két diáklány közreműködésével átadták a Vas Matúrákat és Emléklapokat. A kapott levelek alapján beszámolót tartottam az egészségi és családi okokból távollévőkről. A jelenlévők újra bakfislányokká és serdülő ifjakká válva csacsogva, fecsegve kérdegették egymást és beszéltek magukról. Ezután átsétáltunk az Európa Szálló éttermébe, ahol a számunkra összeállított háromféle menüből kedvünkre választva nagyon finom ebédet költöttünk el.

Az örömteli együttlét után nehéz volt a búcsú, amikor megfogalmaztuk ki nem mondott gondolatunkat, valószínűleg ez volt az utolsó találkozásunk. Isten áldjon benneteket, kedves osztálytársak!

Horváth József nevében felesége: **Bartal Zsuzsa**

Andruskó Imre, Szigeti László, Bastrnák Tibor, Becker István, Horváth József, Pálmai Godofréd, Szénássy Zoltán

► Szigeti László parlamenti képviselő, volt oktatási miniszter ismét elmondta: büszke arra, hogy ennek az iskolának lehetett a növendéke, mert a tények azt igazolják, hogy ez az iskola nevelni tud. A nevelés felsőbbrendű kategória az oktatásnál, mondta, s kevés olyan iskola van, amely ezzel büszkélkedhet.

„Ennek az iskolának mindig voltak olyan pedagógusai, akik birtokában voltak a szellemi tápláléknak. S voltak olyan diákjai, akik éheztek a szellemi táplálékra. (...) Van az embernek olyan csontja, amelynek nemcsak biológiai táplálék kell, hanem a szellemi táplálék is nélkülözhetetlen. Ez a csont a gerinc. (...) Ebben az iskolában minden diák olyan szellemi táplálékot kapott, amely a gerincet erősítette, amely a gerincet megtartotta, amely nem engedte, hogy ez a gerinc elferdüljön. (...)

Önöknek is sokat köszönhet ez az iskola, mert önök is népszerűsítették ezt az intézményt. Elmondták ismerőseiknek, gyermekeiknek, unokáiknak, hogy ide kell beiratniuk a gyermeküket, mert itt valóban megkapja azt, amire szüksége van. (...) Biztos vagyok benne, hogy ez az intézmény olyan szellemi potenciállal rendelkezik, (...) amely valóban biztosíthatja azt, hogy a felvidéki magyarság megmarad örök időkre. Ezt kívánom önöknek és az iskolának is.”

► Pálmai Godofréd atya köszöntőjében 3 H-ra: a *hála*, a *hűség* és a *hirdetés* küldetésére emlékeztetett. Hála-val és hűséggel tartozunk a szülőknek, a szülőföldnek, s az intézménynek, amely szilárd talajt biztosított az örök értékeknek, s ez különösen a mai időkben fontos, amikor a jövő helyett inkább csak a ma és az anyagi értékek hajszolása tapasztalható. Ezért fontos a hirdetés küldetése, kinek-kinek hivatása szerint, vagy a családi körben azon értékek hangsúlyozása, amelyeket itt megkaptunk – mondta.

